

Άσκηση: Να ανακαταμεμηθεί η ευθύνη του αθροίσματος 12+2+2+2+7 στην παρακάτω δημόσια υπόθεση

Έτσι ξαφνικά, απρόσμενα και αναπάντεχα (;) ξεπάγωσε η επί πεντάμηνο κατεψυγμένη Ένορκη Διοικητική Εξέταση για τις καταγγελλθείσες παράνομες πράξεις που συμβαίνουν στο Μουσικό Σχολείο Θεσσαλονίκης. Καταγγέλθηκε η σκόπιμη και συστηματική αλλοίωση του βιβλίου πράξεων του συλλόγου διδασκόντων του σχολείου με ευθύνη α) της τριμελούς διοίκησης του σχολείου β) μιας κυμαινόμενης πλειοψηφίας διδασκόντων (ενίοτε πλαστής), η οποία, εν μέρει από πρόθεση, εν μέρει από αμέλεια, υπέγραφε τα ψευδή ή αλλοιωμένα πρακτικά που εμφάνιζε η διοίκηση του σχολείου και οι πρακτικογράφοι.

Η Δ/ντρια Δ/θμιας Εκπ/σης του Ν. Κιλκίς ανέλαβε από τον Ιούλιο του 2009 μια ΕΔΕ, «συμπληρωματική» μιας προηγούμενης, που διενεργήθηκε τον Ιούνιο μέσα σε 3-4 μέρες από τον τότε Δ/ντή Δ/θμιας Εκπ/σης του Ν. Χαλκιδικής, ο οποίος συνταξιοδοτήθηκε τη μέρα που παρέδωσε και το πόρισμα. Ο τελευταίος ανέλαβε την ΕΔΕ μετά την «αίτηση αυτοεξαίρεσης» του Δ/ντη Δ/θμιας Εκπ/σης Δ. Θεσσαλονίκης που την είχε αρχικά αναλάβει το Φεβρουάριο του 2009.

Η πρώτη ανάθεση της ΕΔΕ έγινε από τον πρώην Περιφερειακό Δ/ντή Εκπ/σης Κ. Μακεδονίας, ύστερα από έγγραφο της Δ/σης Προσωπικού Δ/θμιας Εκπ/σης του Υπουργείου Παιδείας το Φεβρουάριο του 2009. Αυτό το έγγραφο καλούσε τον Περιφερειακό Δ/ντή Εκπ/σης: **«στα πλαίσια της αρμοδιότητάς σας, ως πειθαρχικώς προϊσταμένου, να επιληφθείτε της υπόθεσης, ενημερώνοντας την υπηρεσία μας και τον αναφέροντα για το αποτέλεσμα των ενεργειών σας»** και ήταν αποτέλεσμα της επιστολής-αναφοράς που είχα αποστείλει στον τότε υπουργό κ. Σπηλιωτόπουλο ένα μήνα νωρίτερα. Στην επιστολή αυτή αναφερόμουν και στη διαχείριση της υπόθεσης που είχε κάνει επί 12μηνο ο Δ/ντής Δ/θμιας Εκπ/σης Αν. Θεσσαλονίκης, στον οποίο είχα καταθέσει 6 έγγραφα.

Άλλη μια βασική παράμετρος της υπόθεσης είναι η έκθεση που υπέβαλε το ΣΕΕΔΔ, στο οποίο κατέφυγα, βλέποντας το αδιέξοδο της διοικητικής αντιμετώπισης του Υπουργείου Παιδείας. 11 μήνες μετά την πρώτη αναφορά (Μάρτιος του 2008) και 9 μήνες μετά τη δεύτερη, συμπληρωματική αναφορά μου, το ΣΕΕΔΔ γνωστοποίησε την έκθεσή του που περιείχε: αποσιώπηση των ευθυνών του Δ/ντη Δ/θμιας Αν. Θεσ/νίκης και στρέβλωση της αρχικής αναφοράς μου (μετετράπη ένα ζήτημα «**νοθείας**» σε ζήτημα «**απαρτίας**», έγινε δεκτό δηλαδή ως δεδομένο το αντίθετο από αυτό που καταγγέλθηκε. Μετά τις επανειλημμένες οχλήσεις μου, τελικά έστειλε την υπόθεση στη δικαιοσύνη τον Οκτώβριο του 2009 με το αιτιολογικό ότι επέμενα να χαρακτηρίζω το πρακτικό «νόθο».

Έχουμε λοιπόν την παρακάτω κατανομή του χρόνου διερεύνησης:

Φεβρουάριος 2008 – Μάρτιος 2010	Περιφερειακή Δ/νση Εκπ/σης Κ. Μακεδονίας	Δ/ντής Αν. Θεσ/νίκης - ΣΕΕΔΔ	12 μήνες
		Δ/ντής Δυτ. Θεσ/νίκης	2 μήνες
		Περιφερειακή Δ/νση	2 μήνες
		Δ/ντής Χαλκιδικής	2 μήνες
		Δ/ντρια Κιλκίς	7 μήνες
Μέχρι σήμερα, συνολικός χρόνο «διερεύνησης»			25 μήνες

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΔΕ

Ως προς το χρόνο: Σήμερα η Δ/ντρια Β/θμιας Εκπ/σης του Ν. Κιλκίς διερευνά μια υπόθεση της οποίας τέσσερις καταγγεληθείσες παραποιώσεις έχουν παραγραφεί σε πειθαρχικό επίπεδο κατά τη διάρκεια που η ίδια είχε την ευθύνη της διερεύνησης.

Ως προς την ουσία: Ήδη από το Σεπτέμβριο του 2009, η Δ/ντρια Β/θμιας Εκπ/σης του Ν. Κιλκίς διερευνά μια συρρικνωμένη και τροποποιημένη εκδοχή των καταγγελιών, στηριζόμενη στη διαταγή που έλαβε από τον πρώην Περιφερειακό Δ/ντή Εκπαίδευσης Κ. Μακεδονίας, ενώ ο ΚΔΥ προβλέπει το ακριβώς αντίθετο: τη δυνατότητα επέκτασης της έρευνας, εφόσον προκύπτουν στοιχεία. Η συρρίκνωση δεν αφορά απλώς την ποσότητα των παραποιομένων πρακτικών, και την αναγωγή της «νοθείας» σε «απαρτία», αλλά και το πρόσωπο του Δ/ντή Δ/θμιας Αν. Θεσσαλονίκης, εξαιτίας της αδράνειας του οποίου η υπόθεση έφτασε τελικά στην ΕΔΕ. Από την άλλη πλευρά, η Προϊσταμένη του Κιλκίς λόγω ιεραρχίας, σε καμιά περίπτωση δεν θα μπορούσε να εξετάσει τις προφανείς ευθύνες του πρώην Περιφερειακού Δ/ντή που φαίνεται ως συντονιστής της συγκάλυψης των ευθυνών, όταν αυτές έφτασαν στη διαδικασία της ΕΔΕ. Το λογικό συμπέρασμα της συγκάλυψης στη σημερινή 3^η προσπάθεια για ΕΔΕ ενισχύεται, όχι μόνον από τις ερωτήσεις που μου υποβλήθηκαν το Σεπτέμβριο του 2009, αλλά και από τη συνολική διάρκεια της εξέτασης.

Ως εδώ λοιπόν, ο κ. Καρατάσιος, ο κ. Ταπανίδης, ο κ. Περσυνάκης, φαίνονται να μην εμπίπτουν στο νόμο. Βέβαια, η επανενεργοποίηση της διαδικασίας δεν είναι «ξαφνική», αλλά οφείλεται σε εντολή νέας, «συμπληρωματικής» ΕΔΕ από το νέο Περιφερειακό Δ/ντή. Τι μπορεί να κάνει; Αρκετά. Τι δείχνει μέχρι στιγμής ότι θα κάνει; Θα συμπληρώσει το συμπλήρωμα μιας ΕΔΕ που ήταν τόσο σωστή, ώστε να απορριφθεί η αίτηση εξαίρεσης του ανακριτή που πήρε τη θέση του προηγούμενου «αυτοεξαιρούμενου». Το εθνικό σπορ της μετάθεσης και συγκάλυψης των ευθυνών στο δημόσιο (μέχρι που αυτές εξαχνώνονται, καθώς κουράζεται κάποιος να τις αναζητά αιωνίως) φαίνεται να εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή. Με κλήση μάρτυρα καλούμαι σήμερα και πάλι για να διευκρινίσω ένα ζήτημα που πρόσφατα (ως παράδειγμα) ανέφερα στον Περιφερειακό Δ/ντή και το οποίο με λεπτομέρεια έχω αναλύσει στη γραπτή προ 8 μηνών κατάθεσή μου. Με κλήσεις εγκαλούμενου, καλούνται σήμερα πολλά μέλη του συλλόγου διδασκόντων για να εξηγήσουν τους λόγους απουσίας τους από κάποιες συνεδριάσεις. Γιατί άραγε τώρα; Ειδικότερα, για την περίπτωση του ενός πρακτικού που ήταν εξ ολοκλήρου νόθο, αυτό έχει νόημα, γιατί όπως σωστά επεσήμανε και το ΣΕΕΔΔ, αν κληθούν οι απόντες, θα δηλώσουν αν ήταν απόντες από μια υπαρκτή ή από μια ανύπαρκτη συνεδρίαση. Από την άλλη πλευρά όμως, όταν μόνο από τους απόντες μπορούμε να διαπιστώσουμε το πασιφανές (η νοθεία ομολογήθηκε δύο φορές δημόσια από τον κύριο φυσικό αυτουργό), όταν χρειάζεται ΕΔΕ για να το ανακαλύψουμε (δεν μπορούσε ο Δ/ντης Αν. Θεσ/νίκης;), όταν αυτό γίνεται για ένα αδίκημα που η κωλυσιεργία το παρέγραψε, όταν αυτό γίνεται 25 μήνες μετά, όταν αυτό γίνεται επειδή πρέπει (σύμφωνα με το Υπουργείο Παιδείας) να ικανοποιηθεί μόνον η έκθεση του ΣΕΕΔΔ, τότε... the Oscar of the best actor goes to ...? Ο ευτελισμός και αυτής της διαδικασίας διερεύνησης των ευθυνών (έτσι δεν γίνονται οι ΕΔΕ γενικότερα στο δημόσιο τομέα;) θα ήταν από μόνος του το μείζον θέμα, αν δεν υπήρχαν δύο ακόμα συνιστώσες:

A) Το κίνητρο και οι επιπτώσεις των παραποιομένων πρακτικών: δεν θα υπήρχε ο παραμικρός λόγος να αλλοιωθεί ο **τύπος** του σχολείου, αν δεν είχε πρώτα παραποιοθεί η

ουσία, δηλαδή η πολυδιάστατη παιδαγωγική / εκπαιδευτική διαδικασία. Η αλλοίωση της ουσίας (χειραγώγηση και αντιπαιδαγωγική αντιμετώπιση των μαθητικών καταλήψεων, αλλοίωση της έκφρασης του συλλόγου διδασκόντων στο σημαντικό θέμα της επιμόρφωσης, προσπάθεια αφαίρεσης της δυνατότητας του συλλόγου να αποφασίζει για τις πάσης φύσεως δραστηριότητες του σχολείου...) έχει με τη σειρά της ως αιτίες τη διοικητική ανεπάρκεια, την ιδιοτελή πρακτική και την ιδιοκτησιακή αντίληψη της διοίκησης του σχολείου που προσπαθεί να καλύψει στα χαρτιά, όσα συμβαίνουν στην πράξη. Τα αίτια (θέματα) αυτά είναι απλώς η κορυφή του παγόβουνου, καθώς η ιδιαιτερότητα του σχολείου και οι από συστάσεως των Μουσικών Σχολείων ελλείψεις του θεσμού αναδεικνύουν δεκάδες άλλα θέματα, στα οποία η προβλεπόμενη συλλογική λειτουργία παρακάμπτεται, υποκαθίσταται ο σύλλογος από τη διοίκηση του σχολείου, ενώ η απαξίωση διδασκόντων προκαλεί αποθάρρυνση, ηττοπάθεια και διχαστικό κλίμα, πράγμα που έχει αρνητικές επιπτώσεις στο καθημερινό εκπαιδευτικό έργο.

Β) Μια υποβάθμιση του συλλόγου και υποκατάσταση της βούλησής του έχει προφανώς και την άλλη πλευρά της ευθύνης: τον ίδιο το σύλλογο που παραμένει βουβός, τόσο για την αρνητικά ενεργητική του συνεισφορά, όσο και για την παθητική του κατάσταση έναντι της βουβής (σ' αυτά τα θέματα) διοίκησης. Και εδώ υπάρχει μια σειρά αιτίων, με χαρακτηριστικότερα: την αίσθηση ιδιοτέλειας και ευτελισμού των θεσμών που διαχέει ευρύτερα ο διοικητικός μηχανισμός, το γενικευμένο κλίμα υποβάθμισης των συλλογικών διαδικασιών που υπάρχει στα σχολεία, το κλίμα υποτέλειας και εξάρτησης που καλλιεργεί η ωρομισθία, τα θεσμικά κενά λόγω των οποίων τα Μουσικά Σχολεία καταλήγουν να επιλύουν σοβαρά ζητήματα στο επίπεδο της Δ/νσης Δ/θμιας Εκπ/σης της έδρας τους, τη νεφελώδη και κατά το δοκούν εφαρμοζόμενη διοικητική ιεραρχία των Μουσικών Σχολείων, καθώς όργανα όπως η Καλλιτεχνική Επιτροπή έχουν -ανάλογα με τον υπουργό- από διακοσμητικό έως εξαιρετικά ουσιαστικό ρόλο.

Ευθύνες μεγαλύτερες ή μικρότερες για μια τέτοια χρόνια παρακμιακή κατάσταση μέσα στο σχολείο και για την ανοχή στη διοικητική «κώφωση» υπάρχουν και σε άλλα επίπεδα: στον **εκπαιδευτικό συνδικαλισμό** ο οποίος επέδειξε αντίστοιχη «κώφωση», στη **σχολική κοινότητα** (το θέμα των παιδαγωγικών επιπτώσεων της νοθείας κοινοποιήθηκε το 2008 στο σύλλογο γονέων, ο οποίος δεν αντέδρασε), στη **δημοσιογραφία** (τμήμα του ηλεκτρονικού τύπου και εφημερίδες αποφεύγουν να ερευνήσουν και να δημοσιοποιήσουν το θέμα). Εννοείται, ότι όσα εδώ εκτέθηκαν, αποτελούν γενική περιγραφή, τόσο της σχολικής καθημερινότητας, όσο και των διοικητικών διαδικασιών. Καθένας μπορεί να αποτιμήσει [το όλο σκηνικό](#) !

Η «ΕΞΟΥΣΙΑ»...

...όπως συνηθίσαμε να λέμε, υποτιμώντας προφανώς το ότι «όλες οι εξουσίες πηγάζουν από το Λαό». Σημεία προβληματισμού για τους **Υπουργούς Παιδείας** και **Εσωτερικών**:
α) Τα Μουσικά Σχολεία βρίσκονται μέσα σ' ένα θολό τοπίο παιδείας και σ' ένα αντιφατικό τοπίο μουσικής παιδείας, χωρίς ξεκάθαρο στόχο. Ζητήματα όπως «τι διδάσκεται, πώς διδάσκεται, πώς εξετάζεται, ποιοι εποπτεύουν, πώς συντονίζονται άπαντες προς επίτευξη συγκεκριμένου στόχου, τι θέση έχουν τα Μ.Σ. μέσα στη μουσική παιδεία», πότε θα αντιμετωπιστούν με ενιαίο τρόπο; β) Πώς εξηγείται, να καλείται η δικαιοσύνη να εξετάσει την πλαστότητα μιας συνεδρίασης, από αυτούς που επί μήνες διερευνούσαν την απαρτία της; Συμπερασματικά, ενώ ετοιμάζονται νέοι νόμοι, δεν θα ήταν καλό να εφαρμοστούν και οι ισχύοντες; Αλλιώς, τι νόημα μπορεί να έχουν:

- η υποχρέωση απάντησης της διοίκησης στις αναφορές των πολιτών (κατοχυρώνεται όχι μόνο στο Ν.3528, αλλά και στο Σύνταγμα), όταν στην πράξη επικρατεί η αυθαιρεσία και η κατάχρηση εξουσίας της δημόσιας διοίκησης;
- ο φιλόδοξα επερχόμενος ως **αξιοκρατικός νόμος επιλογής στελεχών της εκπαίδευσης**, όταν σήμερα η διοίκηση εμφανίζει αδυναμία /απροθυμία ελέγχου και καταλογισμού βασικών παραπτωμάτων;
- η επίμονη δήλωση της κυβέρνησης για **πάταξη της διαφθοράς, ισχυροποίηση των θεσμών**, για **ανοιχτή διακυβέρνηση**, όταν τα Υπουργεία συνεχίζουν να καλύπτουν τις αδρανούς υπηρεσίες τους, όταν δεν διαφυλάσσεται η δημοκρατική λειτουργία των σχολείων;
- το σύνθημα «**πρώτα ο μαθητής**», όταν δεν διαφυλάσσεται από την υπηρεσία η αξιοπρέπεια, η επαγγελματική και ηθική υπόσταση του διδάσκοντα, όταν άπαντες καλούνται -έμμεσα- σε πελατειακές, φτηνού επιπέδου ανταλλακτικές πρακτικές, όταν, όπως και η υπουργός λέει, «πρυτανεύουν τα κονέ, τα βύσματα και οι άκρες»;

Ο ΠΟΛΙΤΗΣ

Όταν ως πολίτες, συχνά κατηγορούμε το πολίτευμά μας (αναποτελεσματικό, εικονικό...), μήπως ξεχνάμε τις δικές μας ευθύνες; Μήπως κάποιες φορές γενικολογούμε, ελαφρά τη καρδία, λέγοντας «δεν έχουμε **δημοκρατία**», μόνο και μόνο για να εξαφανίσουμε τις ευθύνες του **δήμου**; Αν οι νόμοι δεν εφαρμόζονται, μήπως φταίμε κι εμείς με την ανοχή και τη συμμετοχή μας; Ας αφήσουμε για μια στιγμή τα αίτια και τις επιπτώσεις αυτής της υπόθεσης. Ας ξεχάσουμε θέματα ασφάλειας, μόρφωσης, επιμόρφωσης, παιδαγωγικής, αξιοκρατίας, αξιοπρέπειας. Ας επικεντρωθούμε μόνο στο χρόνο που χρειάστηκαν οι συγκεκριμένες υπηρεσίες προσπαθώντας να αποφανθούν. Ας θυμηθούμε ότι οι ίδιες υπηρεσίες, τρία χρόνια πριν, αποφάνθηκαν σε 4 μέρες για την νοθεία των βαθμολογιών στα γραπτά των Πανελλαδικών. Το τότε πόρισμα δεν προσβλήθηκε από τους καθηγητές, κατέρρευσε όμως στη δικαιοσύνη που μάλιστα χαρακτήρισε την ΕΔΕ «αποσπασματική». Στη συνέχεια έγινε έρευνα; Ελέγχθηκε κανείς για μεθοδεύσεις, για ψευδορκίες; Αυτεπάγγελτα δεν έγινε κάτι. Υπήρξε κάποια κίνηση από μέρους των γονέων, από μέρους των καθηγητών, κάποια δημοσιογραφική έρευνα; Κανείς δεν ήταν ένοχος τελικά; Άρα μένουμε με το μήνυμα «άκου-βλέπε-σώπα, αλλιώς...»; Όταν ξέσπασε εκείνη η υπόθεση υπήρχε το δημόσιο, καθολικό ενδιαφέρον. Όταν 19 και 27 μήνες μετά «λύθηκε» το θέμα των ευθυνών που είχαν καταλογιστεί, είδαμε καμιά δεκαριά καθηγητές με πανώ, κάποια συνδικαλιστικά μισόλογα και κάτι μονόστηλα. Σήμερα, με βάση την ευρύτητα του ενδιαφέροντος αυτής της υπόθεσης τι χρονικό όριο να βάλουμε;

Λογικά, οι πιθανότερες απαντήσεις στην απλή άσκηση του τίτλου θα είναι: «Έλα μωρέ..., Αυτό βρήκες να πεις...; Άσε μας ρε..., Μόνον εσύ/λίγοι τα λες αυτά..., Ε! τι να κάνουμε...; Γιατί, εσύ καλύτερος είσαι...; Μπορούμε εμείς...; Δεν αλλάζουν τα πράγματα α...! Εδώ είναι Ελλάδα α...! Μην προκαλεις το σύστημα α...! Αρπάξου απ' το τσιγκέλι...».

Οι λιγότερο πιθανές απαντήσεις όμως -εάν υπάρχουν- ίσως κρίνουν την έκβαση. Ίσως...

2.3.2010
Στέργιος Ζυγούρας